

3. Växjö stifts skyddade skogar borde kunna bidra mer

I Smålands skogar är naturskyddet bland de lägsta i hela landet. Bara runt 2,5 procent av den produktiva skogen har ett formellt och långsiktigt skydd. Det är långt ifrån de 17 procent som Sverige lovade när världens länder enades om en strategisk plan för att skydda biologisk mångfald och hotade ekosystem i japanska Nagoya hösten 2010. Idag är målen inom EU och FN än högre, samtidigt som Skogsstyrelsen bedömer utvecklingen av det svenska miljömålet **Levande skogar** som negativ.

Däremot är det glädjande att Växjö stift frivilligt har avsatt runt tio procent (4 950 hektar) av den produktiva skogsmarken till naturvård. Men när årsredovisningar, skogsbruksplaner och Svenska kyrkans egen skogsutredning jämförs, väcks flera följdfrågor. Det verkar som om formella naturreservat där ersättning har utgått till stiftet, och som idag förvaltas av kommun eller länsstyrelse ingår i den arealen. Det blir också missvisande när förstärkt hänsyn i samband med avverkningar klassas som skyddade arealer för naturvård.

Stiftets skogsbruksplaner vittnar även om att skogarna avsatta för naturvård står på den minst bördiga marken. Flera av våra medlemmar, som besökt kyrkans skogar i fält, rapporterar att det ofta rör sig om hållmarksskogar, senvuxna bestånd av tall i myrkanter och andra lågproduktiva skogar. I vissa fall uppges det vara improduktiv skogsmark som är avsatt. I länsförbundens skrivelse från den 10 februari i år önskades tydliga svar om läget i stiftets skyddade skogar. Tyvärr har både stiftsstyrelse eller egendomsförvaltningen avböjt att svara på dessa konkreta frågor.

Naturskyddsföreningen i Småland anser att landets frivilligt avsatta skogar är ett värdefullt bidrag till Sveriges miljömål **Levande skogar**. Men det förutsätter en transparent redovisning, som går att följa över tid. Vi menar även att det är nödvändigt att öka arealen skyddad skog till minst 20 procent enligt det förslag som presenterades i Svenska kyrkans skogsutredning.

- A. Hur ställer ni er till att öka arealen skyddad skog till minst 20 procent?**
- B. Anser ni att dagens information om stiftets avsatta skogar för naturvård är rättvis, klargörande och transparent?**
- C. Motivera gärna varför dagens information är bra eller behöver förbättras.**
- D. Vad tycker ni om en mer detaljerad redovisning av stiftets skyddade skogar som inkluderar ålder, trädslag, naturvärden och där skyddet går att följa över tid?**

Nomineringsgruppernas svar:

Borgerlig kristen samverkan

- A. Kostsamt och ej optimalt ur hållbarhetsperspektiv.
- B. Ja.
- C. Dagens information är tillräcklig, se skogsbruksplaner och beståndsregister.
- D. Se föregående fråga.

Frimodig kyrka

- A. *Alla fasta procentmål är av ondo. Vad finns för forskning som visar att just denna siffra är rätt?*
- B. *Ja.*
- C. *Se ovan.*
- D. *Allting går att utveckla, men har man verkligen tagit del av de data som finns?*

Centerpartiet (Ett sammanhållet svar på alla fyra frågor)

- A. *Andelen skyddad skog behöver avsättas i förhållande till de fyra värden som finns med i förslaget från kyrkostyrelsen. Dessutom skiljer de sig lite från varandra och den avvägningen bör ske med kunskap om de särskilda förhållandena som finns där avsättningen föreslås ske. Idag har Egendomsnämnden nära samarbete med Linnéuniversitetets skogsforskning och samråd sker med dem i olika frågor av det här slaget. Redovisningen av hur skogsvården sker finns i stiftets årsredovisning. Hittills har den uppfyllt de krav som ställts och också gett mer kunskaper än vad som krävs. Allt kan i framtiden bli bättre och större krav ställs på hur redovisningen ska ske och det kommer att bli fallet med de nya regler som kyrkomötet troligen kommer att fastställa. En mycket detaljerad redovisning i enlighet med Naturskyddsföreningens förslag går naturligtvis att genomföra men frågan blir om det ger så mycket mer information om läget att det är värt kostnaderna. Det ska vara balans mellan de olika värdena i Kyrkomötets beslut.*

Socialdemokraterna

- A. *Vi vill öka andelen skyddad skog, men vi kan inte bedöma arealen. Det kräver professionell medverkan. Värdet i en skyddad skog är inte heller med automatik kopplat till storleken.*
- B. *Ja. Utifrån den information vi får på egendomsnämnden och på stiftsfullmäktige. Vi har inte haft anledning att ifrågasätta rättvisan i detta. När det gäller transparensen gör förvaltningen sitt bästa att informera och besvara meddelande via mail och telefon.*
- C. *–*
- D. *Vi kommer att ta initiativ till att redovisning och information om skyddade skogar och stiftets kyrkoreservat, ytterligare förbättras.*

Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan (Ett sammanhållet svar på alla fyra frågor)

- A. *POSK står bakom att öka arealen skyddad skog. Hänsyn behöver tas till de förutsättningar som råder inom respektive stift. Det gör att vi också tror att detta är en uppgift som stiftens gemensamt behöver ta för att uppnå bästa möjliga resultat och skydda den mest skyddsvärda skogen. Vi anser att informationen är rättvis och transparent, all mark som tillhör prästlönetillgångarna behöver räknas in i de uppgifter som redovisas. Med nya och aktuella kartläggningar ser vi inget bekymmer med en mer detaljerad redovisning. Vi måste ha med oss att mycket av statistiken bygger på bedömningar och uppskattningar där metoder kan variera över tid vilket gör för detaljerade redovisningar svåra att jämföra över tid.*

De gröna i Svenska kyrkan (Ett sammanhållet svar på alla fyra frågor)

- A. *De Gröna i Svenska kyrkan stöttar innehållet i Göran Enanders utredning och vi står bakom de förslag och slutsatser som presenteras i den. Vi anser att arealen skyddad skog som minst ska uppgå till 20% av totalarealen. Vi stöttar också utredningens förslag om att minst en*

tredjedel av arealen ska brukas småskaligt och skonsamt. Vi avser också att driva frågan att både andelen skyddad skog samt småskaligt, skonsamt brukad skog ska öka över tid samt att hyggesbeståndet skall brukas med större miljöhänsyn. Vi känner inte till hur stiftet informerar kring avsatta skogar för naturvård men vår generella uppfattning är att informationen i alla fall bör innehålla en inventering av skyddsvärda arter, trädslag och skogens ekologiska ålder (och inte enbart medelbeståndsålder). Vi känner till att i många fall rapporteras bevarandevärde bara genom indirekta metoder som fokuserar på indikatorer. Risker med denna metod är att skyddsvärda arters populationer hotas av skogsavverkning.

Himmel och Jord

- A. Som vi skrivit ovan vill vi att minst 30 % av skogen ska skyddas.*
- B. Nej, här finns mycket att göra. Vi har påpekat både vilseledande detaljer och rena felaktigheter som presenteras av förvaltningschefen i Växjö stift.*
- C. Det är jätteviktigt att informationen från förvaltningen till såväl förtroendevalda och andra är sann, saklig och neutral. Tyvärr ser vi hur tjänstepersoner agerar för att få fortsätta som vanligt och på olika sätt motverkar en förändring av skogsförvaltningen. Den "information" vi fått kopplat till kyrkans skogsutredning är tydliga exempel på att information till förtroendevalda är väldigt vinklad.*
- D. Vi skulle gärna se mer detaljerad och pedagogisk redovisning av såväl skyddade skogar som annan skog.*

Vänstern i Svenska kyrkan

- A. ViSK är positiv till att öka arealen skyddad skog till minst 20 procent.*
- B. ViSK anser att dagens information om stiftets avsatta skogar för naturvård inte är rättvis, klargörande och transparent efter att tagit del av Naturskyddsföreningens analyser.*
- C. Motivation: Dagens information behöver förbättras, klargöras och vara transparent.*
- D. ViSK tycker att en mer detaljerad redovisning av stiftets skyddade skogar som inkluderar ålder, trädslag, naturvärden och där skyddet går att följa över tid skulle vara viktigt och självklart att få information om.*

Öppen Kyrka

- A. Vi anser att förslaget är rimligt som ett första steg som på sikt byggs upp av högre målsättningar. Vi förutsätter att andelen 20 % avsättning av mark för skydd av biologisk mångfald och klimatåtgärder för uppnående 2030, som Enander har skrivit fram, handlar om det nationella perspektivet. Vi tolkar det som att det finns utrymme för lokala och regionala variationer, inom den nationella målsättningen, beroende på vilka förutsättningar som råder. Detta kräver dock en starkare central styrning och uppföljning av målen.*
- B. Nej, här finns sannolikt mer att önska i form av öppenhet och jämförbar statistik mellan olika år och olika stift.*
- C. En förtroendevald saknar ofta djup fackkunskap inom alla de områden som Svenska kyrkan har att hantera. Vi skiljer oss åt i bakgrund, erfarenhet och intresse och så måste det få vara. När det gäller den skogliga kompetensen framträder det särskilt tydligt. Beslutsfattande bygger på tillit och förtroende inför den specialistkompetens som finns i tjänstepersonsleden. Hanteringen av Enanders skogsutredning från vissa håll inom egendomsförvaltningarna har dock orsakat en förtroendeklyfta. Därför behöver redovisningarna bli mer transparenta och lättförståeliga.*

- D. *Det vore en utveckling i rätt riktning. Det skulle ge bättre möjligheter till uppföljning för oss förtroendevalda.*